

## ŚP. KS. HENRYK INSADOWSKI

Profesor prawa rzymskiego K. U. L., urodził się 13 stycznia 1888 r. w Karnkowie, powiatu lipnowskiego. Wykształcenie średnie otrzymał w Włocławku, gdzie ukończył szkołę handlową. Wstąpił następnie do seminarium duchownego w Włocławku i po odbyciu studiów filozoficzno-teologicznych otrzymał święcenia kapłańskie w r. 1916. Już jako ksiądz udał się na studia do Rzymu, gdzie na Uniwersytecie Gregoriańskim ukończył wydział prawa kanonicznego ze stopniem doktora. Po powrocie do kraju pracował w diecezji włocławskiej jako prefekt w gimnazjum koedukacyjnym w Pabianicach. W roku 1918 do 1920 studiował wybrane działy prawa na Uniwersytecie Warszawskim, a następnie powtórnie wyjechał do Rzymu, by tam jeszcze rok poświęcić specjalnym studiom prawa rzymskiego i filozofii prawa. W roku 1922 Wydział Prawny K. U. L. powołał go na wykładowcę prawa rzymskiego. Wykładał również prawo rzymskie oraz wschodnie prawo kościelne na Wydziale Prawa Kanonicznego tegoż Uniwersytetu, z początku w charakterze zastępcy profesora, a od r. 1935 w charakterze profesora nadzwyczajnego. Obowiązki dziekana Wydziału Prawa Kanonicznego pełnił w latach 1937—1939 oraz w roku 1945/46 i na tym stanowisku zaskoczyła go przedwczesna śmierć 14 marca 1946 r. po kilkumiesięcznej chorobie serca. Rozwinęła się ona w czasie wojny, a przyczynił się do jej rozwoju pobyt w więzieniu od 11 listopada 1939 r. do marca 1940 r. oraz ciężkie warunki życia w okresie okupacji niemieckiej.

Od chwili swego powołania na katedrę uniwersytecką ks. Insadowski oddał się całkowicie i wyłącznie pracy naukowej i pedagogicznej. Pracował w dwu umiłowanych dziedzinach nauk prawnych—kanonistycę i romanistycę. Owocem tej twórczej pracy naukowej są dzieła:

1. Ustrój prawny Kościoła katolickiego, Lublin, 1926;
2. Osoba prawna, studium prawno-kanoniczne, Lublin, 1927;
3. Kościelne prawo pogrzebowe, Włocławek, 1930.

Z dziedziny prawa rzymskiego opublikował:

1. *Res sacrae w prawie rzymskim, studium z sakralnego prawa rzymskiego*, Lublin, 1931;
2. *Prawo rzymskie u Horacego*, Lublin, 1935;
3. *Quid momenti habuerit christianismus ad ius matrimoniale romanum evolvendum*, odbitka z *Acta Congressus Juridici Internationalis Romae 12 — 17 Novembris 1934, Romae*, 1935;
4. *Rzymskie prawo małżeńskie a chrześcijaństwo*, Lublin, 1935.

Oprócz tego w spuściznie rękopiśmiennej pozostały po nim dwa obszerne dzieła, których już nie zdążył opublikować, a które na taką publikację bardzo zasługują:

1. Czynniki rozwojowe prawa rzymskiego;
2. Wpływ chrystianizmu na prawo rzymskie.

Śmierć jego wywołała głęboki żal zarówno wśród kolegów profesorów, jak i wśród młodzieży akademickiej, której zmarły był wielkim przyjacielem.

*Ks. P. Kałwa*